

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Conf. cu originalul

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT,
ȘTIINȚĂ, TINERET ȘI SPORT
București, 17 decembrie 2018
Nr. 4C-11/378

PROCES-VERBAL
al ședințelor Comisiei din zilele de 11 și 13 decembrie 2018

Marti, 11 decembrie 2018

La lucrările ședinței au fost prezenți un număr de 21 de deputați, din totalul de 25 de membri ai Comisiei, fiind absenți 4 deputați, după cum urmează:

- domnul deputat Anton Anton - Grupul parlamentar al ALDE
- doamna deputat Cristina Ionela Iurișniți - Grupul parlamentar al USR
- domnul deputat Adrian Todor - Grupul parlamentar al PSD
- doamna deputat Raluca Turcan - Grupul parlamentar al PNL.

La lucrările Comisiei a participat ca invitat:

Din partea Ministerului Educației Naționale

- Ecaterina Andronescu - ministru
- Petru Andea - secretar de stat
- Valentin Popescu - director.

Din partea Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului

- Emil Constantinescu - președinte Consiliu Științific
- Andreea Grecu Ciupala - director general
- Dan Grigorescu - director
- Laura Ganea - șef Serviciu Comunicare Biblioteca Editare IT
- Alice Boboc - Enache - consilier, Serviciul Comunicare Biblioteca Editare IT.

Ordinea de zi a ședințelor a fost următoarea:

Marti, 11 decembrie 2018

I. RAPOARTE

1. Proiect de Lege privind instituirea zilei de 11 martie ca Ziua națională a Meseriilor. **PLx. 496/2018. Raport comun** cu Comisia pentru muncă și protecție socială. **C.D. – Cameră decizională.**

2. Propunere legislativă privind încurajarea efectuării studiilor superioare în limba română. **Plx. 653/2018. Raport. C.D. – Primă Cameră sesizată.**

3. Raport privind starea învățământului preuniversitar în România – 2016. **R23/2017. Raport comun** cu Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a Senatului. **Inițiator: Guvern (MEN). C.D. + Senat – Cameră decizională.**

4. Raport privind starea învățământului superior în România – 2016. **R22/2017. Raport comun** cu Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a Senatului. **Inițiator: Guvern (MEN). C.D. + Senat – Cameră decizională.**

II. DEZBATERE

Activități și demersuri semnificative ale Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului în domeniile educației, cercetării, culturii. Invitat: Domnul prof. dr. Emil Constantinescu - Președintele Consiliul Științific.

III. DIVERSE

Joi, 13 decembrie 2018

Studiu individual asupra proiectelor de lege aflate în portofoliul Comisiei

Lucrările ședinței au fost conduse de doamna deputat prof. dr. Camelia Gavrilă, președintele Comisiei.

Ordinea de zi și programul de lucru au fost aprobate cu unanimitatea voturilor celor prezenți.

Lucrările ședinței au debutat cu dezbaterile proiectului de Lege privind instituirea zilei de 11 martie ca Ziua națională a Meseriilor (**PLx. 496/2018**).

Doamna președinte prof. dr. Camelia Gavrilă a precizat că obiectul de reglementare este crearea cadrului legal în vederea instituirii zilei de 11 martie ca Zi Națională a Meseriilor, ce va fi celebrată ca zi de sărbătoare națională, lucrătoare. În acest sens, Ministerul Educației Naționale, inspectoratele școlare, instituțiile de învățământ, precum și Parlamentul, Președinția României, Guvernul, celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale organizează evenimente educaționale pentru promovarea învățământului profesional și tehnic și a meseriilor.

Doamna vicepreședinte Florica Cherecheș, în calitate de inițiator, a precizat că aceasta este o inițiativă ce vine în sprijinul promovării învățământului profesional, având în vedere nevoia acută de forță de muncă și necesitatea de a crește prestigiul învățământului profesional și tehnic în România. Inițial, a fost aleasă data de 25 noiembrie, dar în urma sugestiilor venite din partea membrilor Comisiei de învățământ a Senatului, a fost modificată cu 11 martie. Motivația de a alege această dată este legată de faptul că pe 11 martie 1864, Parlamentul a adoptat Legea educației, care a cuprins pentru prima dată reglementări referitoare la învățământul profesional.

Domnul secretar de stat Petru Andea a menționat că Ministerul Educației Naționale susține acest proiect de lege și consideră benefică instituirea unei astfel de zile naționale în vederea promovării învățământului profesional și tehnic din România.

Doamna vicepreședinte Florica Cherecheș a subliniat că, pentru a se putea aloca sumele necesare organizării unor manifestații de ziua meseriilor, este necesar să se modifice art. 3.

În urma finalizării dezbaterilor, doamna președinte prof. dr. Camelia Gavrilă a propus elaborarea unui raport favorabil cu amendamentele propuse.

Comisia, cu unanimitatea voturilor celor prezenți, a adoptat un **raport preliminar de adoptare cu amendamente admise**.

Lucrările au continuat cu propunerea legislativă privind încurajarea efectuării studiilor superioare în limba română (**PLx. 653/2018**).

Doamna președinte prof. dr. Camelia Gavrilă a precizat că inițiativa vizează crearea cadrului legislativ pentru instituirea posibilității ca studenții din România, care își desfășoară studiile cu plată la secțiile cu predare în limbi străine, să se poată transfera la secțiile cu predare în limba română după primul trimestru de studiu, dacă îndeplinesc anumite condiții și promovează testul de cunoaștere a limbii române.

Domnul secretar de stat Petru Andea a precizat că Ministerul Educației Naționale nu susține adoptarea propunerii legislative. Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările

și completările ulterioare, este legea cadru în materie, iar potrivit normelor de tehnică legislativă, reglementările din aceeași materie se cuprind, de regulă, în același act normativ. De aceea, soluția legislativă preconizată trebuia să facă obiectul unei intervenții legislative asupra Legii educației naționale nr. 1/2011. Totodată, propunerea legislativă are un caracter ambiguu, din conținutul ei nu reiese clar categoria de studenți la care face referire, nu este precizată entitatea care va organiza testarea menționată și nivelul competențelor lingvistice necesar, nu este precizat dacă bursele ce vor avea ca scop compensarea cheltuielilor privind școlarizarea vor fi acordate din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ superior (cu respectarea autonomiei universitare) sau se dorește suplimentarea fondurilor alocate de la bugetul de stat.

Doamna vicepreședinte Florica Cherecheș a propus elaborarea unui raport de respingere pentru această propunere legislativă.

Comisia a propus, cu unanimitatea voturilor celor prezenți, **respingerea** propunerii legislative.

Lucrările au continuat cu Raportul privind starea învățământului preuniversitar în România - 2016 (**R23/2017**) cu Raportul privind starea învățământului superior în România - 2016. (**R22/2017**).

Doamna președinte prof. dr. Camelia Gavrilă a menționat că aceste două rapoarte sunt analizate și de Comisia pentru învățământ a Senatului, urmând a se elabora un raport comun.

Domnul secretar de stat Petru Andea a precizat că **raportul privind starea învățământului preuniversitar în 2016** este structurat pe trei părți distincte: Partea I: I. Participarea școlară în sistemul de învățământ preuniversitar, II. Resursele umane ale sistemului de învățământ preuniversitar, III. Rezultate și eficiența externă a sistemului de învățământ, IV. Situația educației și formării profesionale din România din perspectiva indicatorilor europeni 2020; Partea a II-a - Acțiuni principale și rezultate obținute în anul școlar 2015-2016; Partea a III-a - Direcții de acțiune 2016 -2017. Raportul prezintă situația înregistrată în învățământul preuniversitar și are în vedere următoarele dimensiuni: participarea școlară; resursele umane; rezultatele și eficiența externă a sistemului. Partea I analizează situația înregistrată în sistemul de învățământ preuniversitar în anul școlar 2015/2016 și principalele tendințe din perioada 2009/2010 - 2015/2016. Partea întâi prezintă și o analiză cu privire la situația educației și formării profesionale din România din perspectiva țintelor stabilite la nivel european în orizontul de timp 2020. Partea a doua prezintă cele mai importante acțiuni și rezultatele obținute în învățământul preuniversitar în anul școlar 2015 - 2016. Partea a treia a raportului evidențiază principalele direcții de acțiune planificate pentru anul școlar 2016 -2017.

Doamna președinte prof. dr. Camelia Gavrilă a subliniat că, din nefericire, constatăm o evoluție descendentă a populației școlare, ceea ce reprezintă un aspect îngrijorător. În ultimii 7 ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere de la un an la altul. Totodată, în anul școlar 2015/2016, în mod similar și numărul angajaților din învățământul preuniversitar a continuat tendința descendentă din ultimii ani, într-o formă mai accentuată. Este necesar să fie menționat că, în raportul Comisiei Europene asupra rezultatelor PISA 2015 la nivel european, România se află, în continuare, printre țările cu scorurile cele mai slabe din UE înregistrate de elevii de 15 ani la testările internaționale cu privire la competențe de citire/lectură, matematică și științe. aspecte dificile se remarcă și în legătură cu abandonul școlar și riscul de abandon.

Domnul deputat Robert Nicolae Turcescu, secretar al Comisiei, a propus ca aceste rapoarte să nu mai fie făcute la o distanță de aproape un an de zile de la terminarea anului la care face referire, iar termenul maxim să fie de 4 luni după terminarea anului la care face referire raportul, eventual o prezentare semestrială.

Domnul secretar de stat Petru Andea a precizat că propunerea făcută este utilă și se poate concretiza printr-o raportare parțială, nesemnificativă complet, pentru că, la 4 luni, nu se cunosc toate datele necesare din parcursul anului la care se face raportare.

Doamna ministru Ecaterina Andronescu a menționat că în anul 2001 în sistemul educațional erau 4.2 milioane de elevi, iar astăzi sunt 2.9 milioane de elevi, ceea ce reprezintă o scădere dramatică pe care o resimte și piața muncii. Evaluarea națională este un prim moment în cuprinsul anului școlar în care se poate trage o linie referitoare la rezultate. În ceea ce privește, evaluările, examinările și concursurile naționale, au fost elaborate: 99 de variante de subiecte pentru probele scrise pentru evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și pentru examenul de bacalaureat: 2.671 bilete de examen pentru probele A, B și C, 110 de fișiere audio pentru proba C, 230 de variante de probe scrise și probe pentru evaluarea înțelegerii textului audiat pentru proba C, 1.243 fișiere de lucru pentru proba D, 390 de variante de probe scrise pentru proba E; 83 de variante de subiecte pentru Evaluarea Națională de la finalul clasei a II-a; 74 de variante de subiecte pentru Evaluarea Națională de la finalul clasei a IV-a și 45 de variante de subiecte pentru Evaluarea Națională de la finalul clasei a VI-a, subliniind efortul și anvergura demersurilor.

Domnul secretar de stat Petru Andea a precizat că **raportul privind starea învățământului superior în 2016** este structurat pe trei capitole distincte: Analiza sistemului de învățământ superior din perspectiva indicatorilor de bază, Rezultate și acțiuni relevante desfășurate în anul universitar 2015-2016, Priorități ale învățământului superior pentru 2017. La nivelul anului 2015-2016, sistemul național cuprindea 99 de instituții de învățământ superior, în cadrul cărora funcționau 567 facultăți, din care 56 instituții de învățământ superior de stat și 43 instituții de învățământ superior private, cu 409 facultăți de stat și 158 facultăți private. Procentajul cel mai ridicat al instituțiilor de învățământ superior și al studenților este prezent în municipiul București, care cuprinde peste un sfert (26,7%) dintre studenții din învățământul de stat și peste jumătate (56,5%) dintre studenții din învățământul privat.

Doamna președinte prof. dr. Camelia Gavrilă a precizat că se înregistrează o evoluție descrescătoare a rețelei de învățământ superior în ultimii patru ani, determinată în primul rând de scăderea numărului de universități și facultăți private, concomitent cu păstrarea în aceiași parametri a rețelei de învățământ superior de stat. Este un semn al creșterii calității învățământului superior, al selecției firești a universităților performante. În ultimii șapte ani, efectivele de studenți înscriși în învățământul superior de licență au scăzut la aproape jumătate, cu aproximativ un sfert în învățământul superior de stat și peste 80% în cel privat. Scăderea numărului de înmatriculări de la un an la altul a fost determinată de un complex de factori: ponderi mai reduse de absolvenți de liceu care au promovat examenul de bacalaureat, număr mai mic de persoane care aleg să urmeze simultan mai mult de un program de studii universitare, scăderea demografică a populației de vârstă teoretică de școlarizare la acest nivel de studiu (19-23 ani) etc.

Doamna ministru Ecaterina Andronescu a prezentat pe scurt prioritățile învățământului superior: asigurarea cadrului normativ pentru funcționarea optimă a sistemului de învățământ superior și a accesului egal la acesta, creșterea participării în învățământul superior printr-o abordare a nevoilor tinerilor, corelarea acestuia cu piața muncii, evaluarea universităților pentru a asigura calitatea educației.

Comisia a **luat act** de conținutul Raportului privind starea învățământului preuniversitar în anul 2016 (**R23/2017**) și de conținutul Raportului privind starea învățământului superior în România - 2016 (**R22/2017**).

În continuare, s-a trecut la **punctul II - Dezbateri**.

Doamna deputat prof. dr. Camelia Gavrilă, președintele Comisiei, a subliniat necesitatea creării mecanismelor și contextelor internaționale pentru a face cunoscute

proiectele de cercetare românești pe plan european și mondial. Cercetarea românească, valorile culturale și tradițiile, patrimoniul cultural sunt cărți de vizită care ne recomandă în relația cu alte institute, academii, universități și foruri prestigioase.

Domnul prof. dr. Emil Constantinescu a precizat că ideea de a înființa acest Institut a pornit de la participarea la numeroase evenimente internaționale care aveau drept temă centrală cultura păcii și a diplomației culturale. Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului a fost creat ca un centru al excelenței, după modelul Institutului de Studii Avansate Princeton, fiind înființat de Parlamentul României, prin Legea nr. 117/2017. Institutul își propune să devină unul din forurile mondiale de excelență care determină direcțiile științifice și prioritățile unor domenii de studiu și cercetare și care poate stabili o rețea de contacte și colaborări dintre cercetătorii români și cei din alte institute de studii avansate din lume, contribuind la o mai mare vizibilitate a cercetării științifice românești. Concepută ca un dialog pluriform între cercetarea istorică și prezent, ca o formă de diplomație culturală multilaterală, activitatea Institutului se poate dezvolta în colaborare cu forurile academice - World Academy of Art & Science, Academia Română și institutele de profil, marile universități din întregul spațiu al Levantului - dar și cu centrele de reflecție, think-tank-urile specializate, cu diplomații și decidenții din diferitele țări ale regiunii, cu UNESCO și World Monument Fund, promovând dialogul cultural și interconfesional, reuniunile pe teme de interes regional, măsurile de protecție a patrimoniul natural și cultural atât de bogat al Levantului.

Domnul deputat Robert Nicolae Turcescu, secretar al Comisiei, a precizat că a urmărit cu atenție activitatea Institutului în domeniile educației, cercetării, culturii. Astfel, pe site-ul Institutului, în data de 16 aprilie 2018, a fost prezentat un comunicat de presă sub titlul „Emil Constantinescu nu primește nicio sinecură din partea nimănui”, elaborat ca răspuns în urma unei știri difuzate de Realitatea TV. Urmare celor menționate, a întrebat: de ce este nevoie de un astfel de institut, câtă vreme Institutul Cultural Român are, în mare parte, același obiect de activitate și de ce era nevoie să existe o stipendiere publică pentru funcționarea unui astfel de institut.

În contextul dezbaterii și al întrebărilor formulate, domnul prof. dr. Emil Constantinescu a menționat și problemele de ordin organizatoric pe care le-a întâmpinat Institutul în acest an, având în vedere că inițial legislația în vigoare nu prevedea angajarea cercetătorilor într-un astfel de institut și nu se puteau achiziționa bunuri mobile și imobile, necesare funcționării centrului. Totodată, domnul președinte Emil Constantinescu a subliniat că plata deplasărilor pe care le-a efectuat în anul 2017 a fost realizată de instituțiile organizatoare ale fiecărui eveniment în parte, iar membrii Consiliului științific nu sunt remunerați.

Doamna director Andreea Grecu Ciupala a făcut o scurtă prezentare a alocărilor bugetare din anul 2017. Astfel, față de data de 1 ianuarie 2018, când a fost prevăzut un buget de 5.410.000 de lei, în luna noiembrie 2018, bugetul aprobat de venituri și cheltuieli este de 1.430.000 de lei după rectificarea bugetară negativă din septembrie 2018, când Institutul a pierdut 74% din bugetul inițial aprobat. În acest an, primul an complet de funcționare, Institutul a organizat concursuri pentru ocuparea posturilor în luna aprilie. Prin urmare, Institutul nu a putut derula proiecte.

Domnul director Dan Grigorescu a subliniat că în acest an, la aniversarea a 140 de ani de la unirea Dobrogei cu România, Institutul desfășoară proiectul-pilot *Dobrogea - martor al civilizațiilor milenare ale Levantului*, un concept nou, de abordare inter-disciplinară, în care sunt implicați profesori și studenți de la universitățile din Constanța, ce are ca obiective susținerea patrimoniului cultural și natural într-o abordare holistică, ce permite cunoașterea și valorificarea acestuia, cunoașterea istoriei și culturii etniilor.

Doamna vicepreședinte Theodora Șotcan a apreciat prezentarea realizată de reprezentanții Institutului și activitatea desfășurată de acesta în anul 2018, considerând nepotrivite criticile și suspiciunile formulate.

Doamna președinte Camelia Gavrilă a apreciat activitatea Institutului și a subliniat că se așteaptă ca acesta să aibă în viitorul apropiat un rol major în promovarea culturii și a identității românești, a cercetării științifice, a mediului universitar și academic, la un înalt nivel de reprezentare, sugerând prezentarea publică a rezultatelor în mod consecvent. Doamna președinte Camelia Gavrilă a propus continuarea colaborării și susținerii activității Institutului din partea comisiilor parlamentare, cât și organizarea de dezbateri și conferințe comune pe teme culturale, științifice educaționale.

În ziua de **joi, 13 decembrie 2018** lucrările Comisiei au avut pe odinea de zi studiu individual asupra proiectelor de lege aflate în portofoliul Comisiei.

PREȘEDINTE
Prof. dr. Camelia GAVRILĂ